

Warunki fitosanitarne eksportu owoców poza Unię Europejską

Agnieszka Sahajdak

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Skierniewice, 17 luty 2026 r.

PIORiN realizuje zadania PCz UE w zakresie urzędowych kontroli zdrowia roślin

PIORiN jest krajową organizacją ochrony roślin (NPPO) w świetle Międzynarodowej Konwencji Ochrony Roślin (IPPC)

Eksportowa certyfikacja fitosanitarna

- dokumentem wydawanym przez PIORiN na potrzeby eksportu towarów poza UE jest **świadcstwo fitosanitarne**
- **inspektor PIORiN zaświadcza**, że: *„rośliny, produkty roślinne lub przedmioty zostały poddane kontroli i/lub badaniom laboratoryjnym zgodnie z odpowiednimi procedurami urzędowymi, i zostały uznane za wolne od agrofagów kwarantannowych określonych przez importującą umawiającą się stronę oraz spełniające obowiązujące wymogi fitosanitarne importującej umawiającej się strony, włącznie z wymogami dotyczącymi regulowanych agrofagów niekwarantannowych.”*

Międzynarodowa Konwencja Ochrony Roślin

Państwo eksportujące podejmuje działania, mające na celu zapewnienie, że **wywożone rośliny, produkty roślinne i inne obiekty**, podlegające przepisom (...) są **zgodne ze świadectwem fitosanitarnym**

Międzynarodowy Standard dla Środków Fitosanitarnych ISPM 12

Świadectwa fitosanitarne wydaje się, aby **zaświadczyć**, że rośliny, produkty pochodzenia roślinnego i inne artykuły objęte przepisami **spełniają fitosanitarne wymagania importowe państw importujących i że są one zgodne z klauzulą zaświadczącą.**

Świadectwa fitosanitarne powinny być **wystawiane wyłącznie po stwierdzeniu, że fitosanitarne wymagania importowe są spełnione.**

Ustawa o ochronie roślin przed agrofagami

Art. 47.7. **Fitosanitarne świadectwo (...) jest wydawane:**

b) niezwłocznie po stwierdzeniu w wyniku kontroli urzędowej (...), że rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty **spełniają wymagania importowe państwa trzeciego**

Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2016/2031

Art. 100.1. W przypadku gdy eksport roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów poza terytorium Unii do państwa trzeciego wymaga, na mocy importowych wymagań fitosanitarnych tego państwa trzeciego, świadectwa fitosanitarnego (...), **świadectwo to jest wydawane przez właściwy organ (...), gdy zapewniono, że ta roślina, produkt roślinny lub inny przedmiot spełnia importowe wymagania fitosanitarne odnośnego państwa trzeciego**

Kontrola fitosanitarna towarów przeznaczonych na eksport

Kontrola fitosanitarna jest realizowana w przypadku, gdy państwo przeznaczenia/eksportu określiło:

- warunki/przepisy fitosanitarne w odniesieniu do danego asortymentu, w tym:
- wymóg zaopatrzenia w świadectwo fitosanitarne (ŚF)

Zakres kontroli wynika z przepisów kraju przeznaczenia, z uwzględnieniem stanu fitosanitarnego kraju i charakterystyki agrofaga

- ocena wizualna towaru oraz pobranie prób do badań
- badania laboratoryjne prób
- weryfikacja dokumentów, informacji lub danych
- kontrola dopełnienia dodatkowych wymogów (np. pochodzenie towaru, rejestracja producenta/pakowalni, etykieta)

Eksportowa certyfikacja fitosanitarna – nowe rynki zbytu

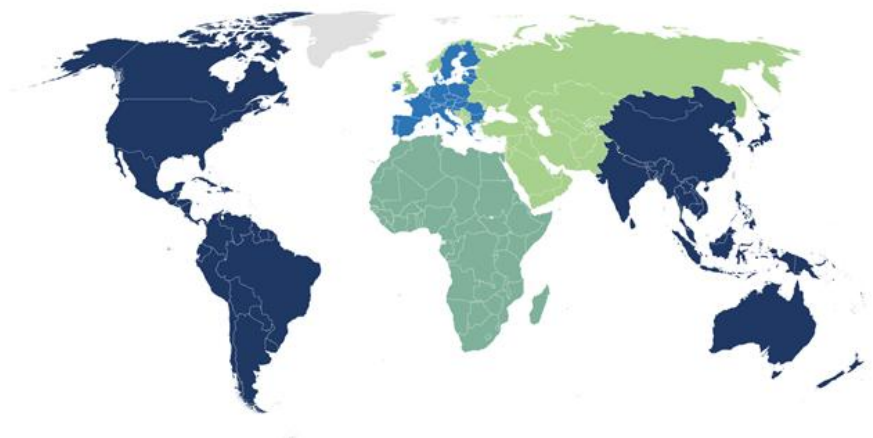
Nowe rynki zbytu dla towarów roślinnych eksportowanych z Polski poza UE

- zwiększanie wolumenu
- dywersyfikacja kierunków eksportu

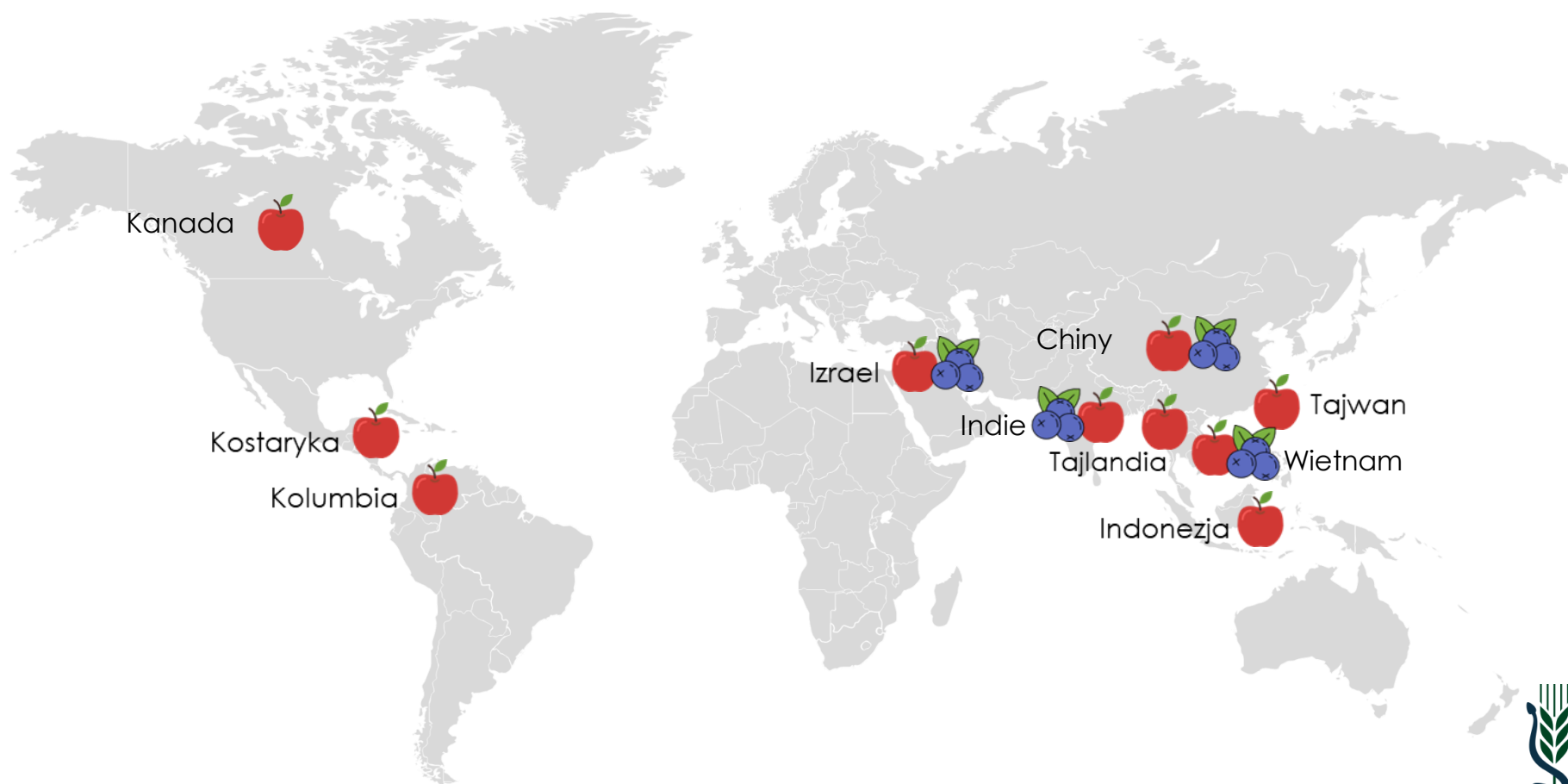
Systemy fitosanitarne

- **otwarty** - publikowane przepisy fitosanitarne określające wymagania i ograniczenia
- **zezwoleń importowe** - wydawane dla importera określają m.in. ilość i pochodzenie towaru oraz wymagania fitosanitarne
- **zamknięty** - przeprowadzana analiza zagrożenia fitosanitarnego (PRA) dla danego towaru i kraju pochodzenia w celu ustalenia warunków fitosanitarnych

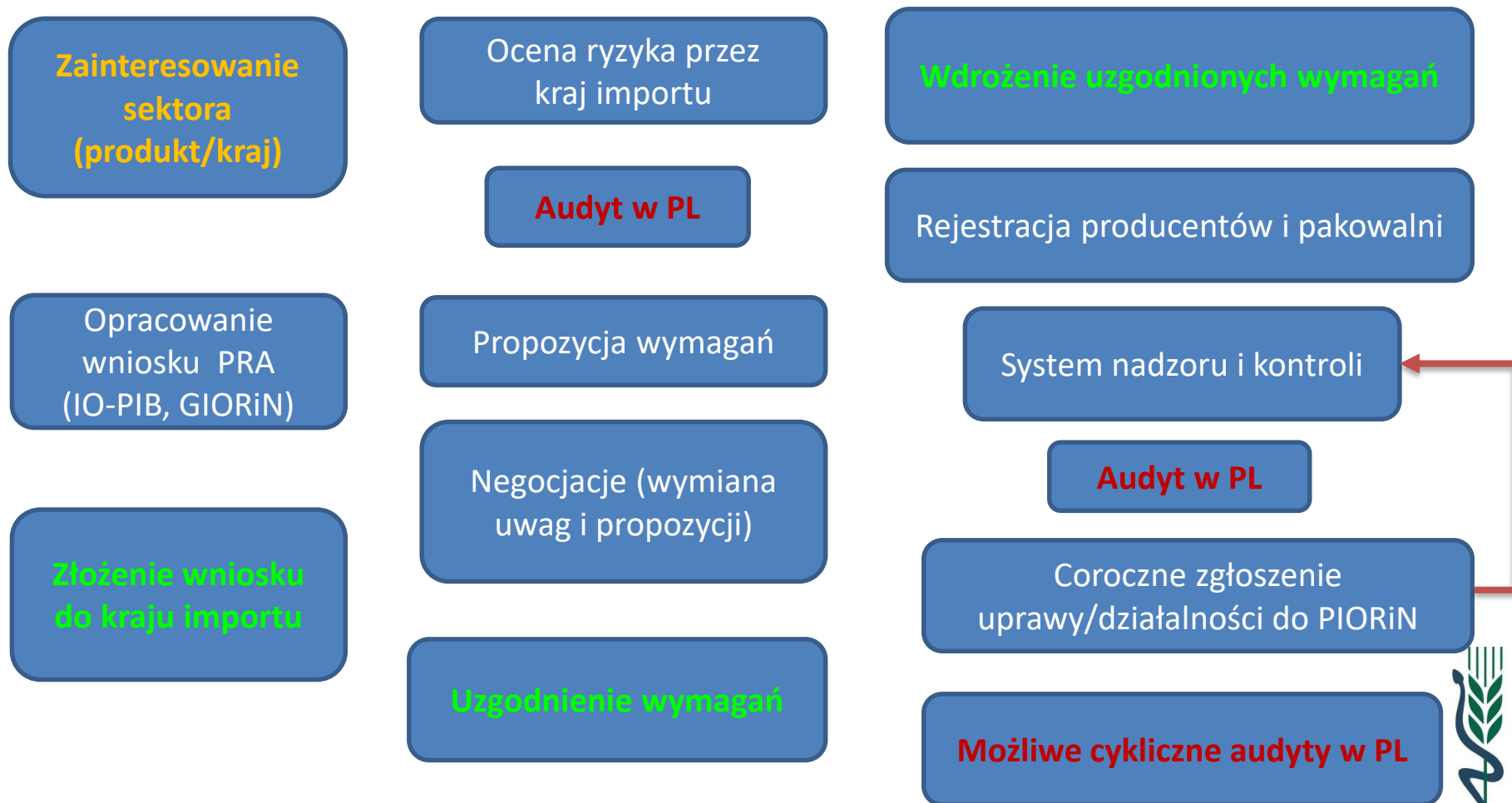

- publikowane przepisy fitosanitarne
- zezwoleń importowe
- EU – częściowo zamknięty system PRA dla roślin „wysokiego ryzyka”
- System zamknięty - PRA dla wszystkich lub niektórych produktów

Rynki dotychczas otwarte dla świeżych owoców

Etapy procedury PRA w celu otwarcia rynku z zamkniętym systemem fitosanitarnym

Procedury dostępne dla świeżych owoców - w toku

Eksportowa certyfikacja fitosanitarna w 2025 roku

**46 tys. świadectw
fitosanitarnych**

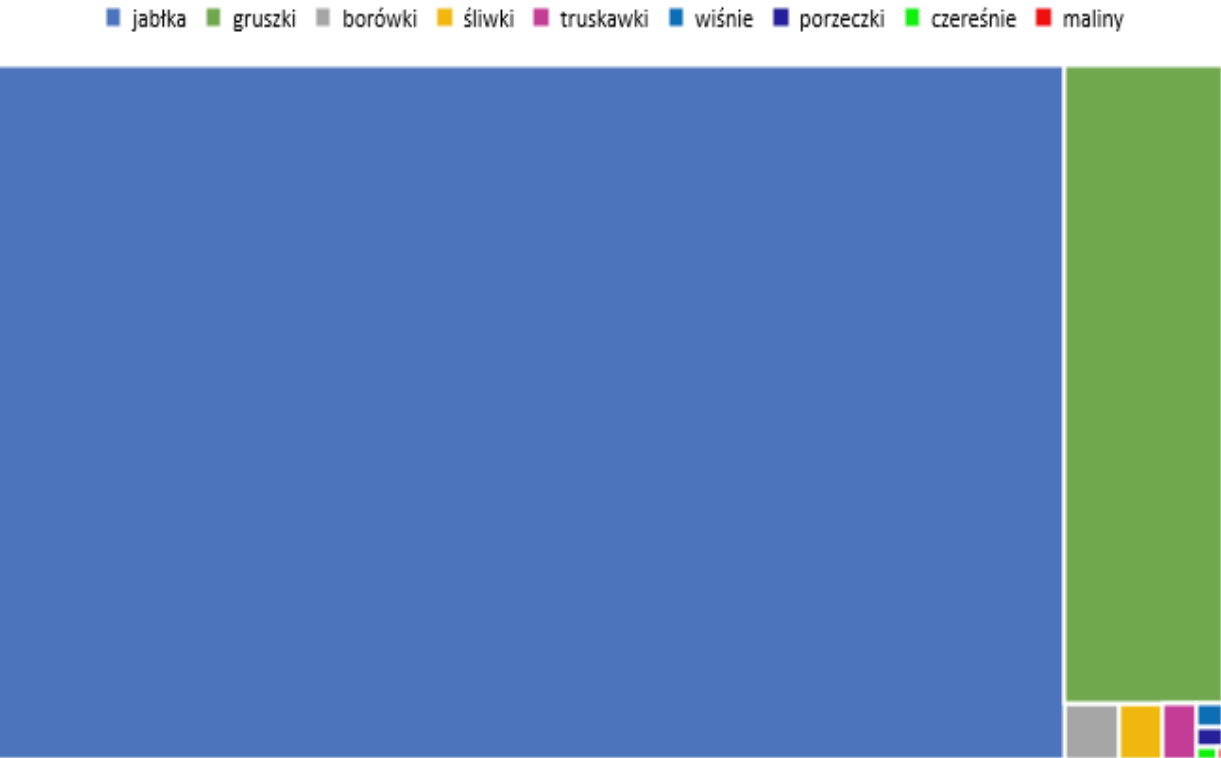
**128 kierunków
eksportu**

**3,2 mln ton
33 mln sztuk
496 tys. m³**

Eksport owoców świeżych w roku 2025 na podstawie świadectw wydanych przez PIORiN

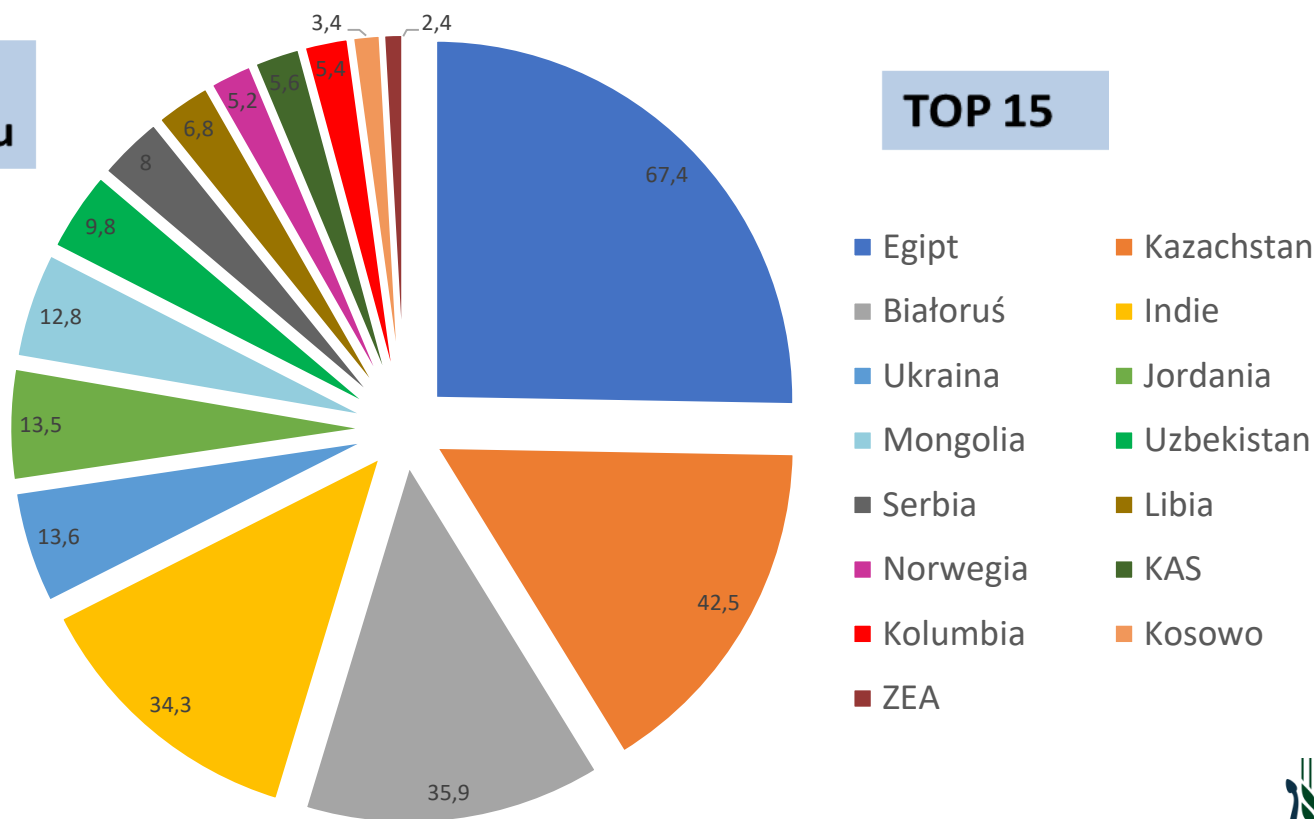
Udział gatunków owoców

wielkość eksportu w tys. ton	
jabłka	280
gruszki	38
borówki	1,2
śliwki	0,96
truskawki	0,76
wiśnie	0,25
porzeczki	0,19
czereśnie	0,11
maliny	0,03

Eksport jabłek na podstawie świadectw wydanych przez PIORiN w roku 2025

280 tys. ton
37 kierunków eksportu

Dziękuję za uwagę

Główny inspektorat Ochrony Roślin
i Nasiennictwa
al. Jana Pawła II 11; 00-828 Warszawa
<https://www.gov.pl/web/piorin/>; gi@piorin.gov.pl
Tel. 22 652 92 90

